

iuventa

MINISTERSTVO ŠKOLSTVA
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

KOMPENDIUM PROJEKTOV

PROGRAMY FINANČNEJ PODPORY AKTIVÍT DETÍ A MLÁDEŽE NA ROKY 2008 - 2013

ADAM 2008

Programy finančnej podpory aktivít detí a mládeže na roky 2008 – 2013	3
ADAM 1	4
Podporené organizácie v rámci programu ADAM 1	5
Podpora uskutočnenia a rozvoja pravidelnej a systematickej práce s deťmi a mládežou v oblasti neformálneho vzdelávania	5
Zvyšovanie kvality neformálneho vzdelávania v práci s deťmi a mládežou	6
Cieľavedomá výchova mladej generácie k demokracii	6
Rozvoj poznatkov mladej generácie v oblasti uplatňovania občianskych a ľudských práv	6
Dobrovoľnícke aktivity mladých ľudí	7
Zvyšovanie počtu zapojených detí a mladých ľudí do pravidelných činností	7
ADAM 2	8
Vzdelávanie a výchova v oblasti ľudských práv a podpora interkultúrneho dialógu	8
Podpora mládežníckeho dobrovoľníctva	11
Podpora zdravia mladého človeka	14
Participácia detí a mládeže na živote obce, mesta a školy	16
Informačné centrá mladých	18
ADAM 3	20
Slovo na záver	21

PROGRAMY FINANČNEJ PODPORY AKTIVÍT DETÍ A MLÁDEŽE NA ROKY 2008 – 2013

ADAM je programom finančnej podpory aktivít detí a mládeže, ktorý koordinuje Odbor detí a mládeže Ministerstva školstva Slovenskej republiky a administratívne zabezpečuje IUVENTA – Slovenský inštitút mládeže. Je otvoreným systémom, vďaka ktorému môže štát v nadväznosti na ciele Európskej únie uplatňovať politiku voči deťom a mládeži. Spoločným cieľom je zlepšiť kvalitu života mladých ľudí vo všetkých oblastiach, najmä mimo školy a rodiny.

Práca s deťmi a mládežou je jednou z priorít štátnej politiky a myslí sa ňou celý komplex aktivít nad rámec pôsobenia školy a rodiny. V spoločnosti je stále potrebné zdôrazňovať, že práca s mládežou nie sú len aktivity v oblasti voľného času, zábavy, prázdnin a rekreácie, ale že je to systematická a zámerná výchova mládeže v jej prirodzených podmienkach, a to na základe záujmu, potrieb a očakávaní.

V roku 2008 mohli prvýkrát organizácie pracujúce s deťmi a mládežou žiadať prostredníctvom programov finančnej podpory **Aktivít Detí A Mládeže** o dotácie na svoju činnosť a aktivity. O činnosti a aktivitách organizácií, ktoré úspešne splnili podmienky programu, sa môžete dočítať v tomto dokumente.

Aké sú ciele
ADAMa?

Cieľom programov ADAM je zabezpečiť systematickú, cieľavedomú a účinnú podporu aktivít pre deti a mládež (ďalej len „mládež“) mimo procesu formálneho vzdelávania. Programy zabezpečujú rovnosť príležitostí pre mladých ľudí a finančnú podporu priority v týchto oblastiach:

- systematická a pravidelná práca s mládežou;
- aktívne využívanie voľného času;
- participácia mládeže na živote spoločnosti;
- dobrovoľníctvo mládeže;
- informačné a poradenské činnosti pre mládež;
- neformálne vzdelávanie mládeže;
- lepšie poznanie situácie mládeže cez výskum;
- vzdelávanie pracovníkov s mládežou, mladých lídrov a mládežníckych vedúcich.

ADAM 1 – Podpora systematickej práce s mládežou

„Jednotka“ je určená občianskym združeniam, ktoré systematicky a pravidelne pracujú s mládežou, fungujú aspoň rok a majú viac ako 100 členov minimálne v piatich okresoch. Program je určený na zabezpečenie aktivít v oblasti podpory neformálneho vzdelávania, výchovy k demokracii, rozvoja poznatkov v oblasti ľudských a občianskych práv, podpory dobrovoľníctva. Aktivity musia reflektovať potreby a záujem účastníkov s perspektívou dlhodobého a rastúceho záujmu mládeže.

ADAM 2 – Podpora projektovej činnosti zameranej na rozvoj práce s mládežou

„Dvojka“ je zameraná na projektovú činnosť oprávnených žiadateľov. Pod projektovou činnosťou sa rozumejú aktivity, ktoré majú určitý zámer vychádzajúci z analýzy východiskovej situácie a pomocou presne identifikovaných nástrojov dosahujú vopred stanovené ciele a prispievajú k riešeniu problému popísaného v zámere projektu. Podporu môžu získať projekty, ktoré sú zamerané na rôzne témy, aktualizované v jednotlivých rokoch alebo aj v jednotlivých predkladačích termínoch.

ADAM 3 – Podpora sieťovania subjektov zastupiteľských štruktúr na národnej a krajskej úrovni

„Trojka“ je prioritne zameraná na podporu spolupráce subjektov pracujúcich s mládežou na krajskej a celoštátnej úrovni. Zapojiť sa môžu všetky subjekty, ktoré sú zastupiteľskými štruktúrami občianskych združení a ďalších fyzických a právnických osôb a spĺňajú nasledovné podmienky: vyvíjajú činnosť na dosahovanie cieľov výzvy, činnosť vykonávajú viac ako rok, majú registrovaných členov, ktorých reprezentujú volení zástupcovia a spolupracujú so štátnymi, verejnými alebo krajskými a miestnymi štruktúrami.

ADAM 1

Výzva bola zameraná na podporu systematickej práce s mládežou, ktorú zabezpečujú oprávnení žiadatelia prostredníctvom svojich aktivít. Aktivity sú zamerané na rozvoj neformálneho vzdelávania a informálneho učenia sa cieľových skupín, pričom ich výsledkom nie je dosiahnutie určitého stupňa vzdelania.

Podpora
pravidelnej práce
s mládežou

Čo je cieľom
„jednotky“?

Jednou z priorit koncepcie štátnej politiky vo vzťahu k deťom a mládeži je podpora realizácie a rozvoja pravidelnej a systematickej práce s deťmi a mládežou v oblasti neformálneho vzdelávania. Ďalším cieľom výzvy programu ADAM 1 bolo zvyšovanie kvality neformálneho vzdelávania v práci s deťmi a mládežou, ktorého výsledkom by malo byť uznanie kompetencií získaných prostredníctvom takéhoto druhu vzdelávania. Aj IUVENTA – Slovenský inštitút mládeže prispieva k uznaniu práce s mládežou ako významnej formy neformálneho vzdelávania.

Pre mladých ľudí je dôležité vedieť vyjadriť svoj názor a aktívne sa zúčastňovať na živote v obci alebo meste. Preto je vo výzve zahrnutá aj cieľavedomá výchova mladej generácie k demokracii. V rámci výchovy k demokracii boli dôležité najmä aktivity zameriavané na

slobodu prejavu a priestor na sebarealizáciu.

Podpora rozvoja poznatkov mladej generácie v oblasti uplatňovania občianskych a ľudských práv by mala prispieť k riešeniu problému intolerancie v spoločnosti, preto je aj táto oblasť zahrnutá do programu ADAM 1.

Dobrovoľníctvo je spoločenský jav, ktorého vnímanie, hodnotu, aktivitu a frekvenciu ovplyvňuje celá spoločnosť. Cieľom výzvy v rámci programu ADAM 1 bolo podporiť dobrovoľnícke aktivity mladých ľudí a tým aj zvýšiť počet dobrovoľníkov zapájajúcich sa do rôznych aktivít.

Posledným cieľom výzvy bolo zabezpečiť podmienky pre zvyšovanie počtu zapojených detí a mladých ľudí do pravidelných činností.

- Pravidelne sa opakujúce aktivity pre deti a mládež.
- Pobytové podujatia pre deti a mládež (t. j. viacdňové podujatia).
- Jednorazové podujatia pre deti a mládež.
- Dobrovoľnícke aktivity mládeže vo veku od 16 rokov.
- Vzdelávacie aktivity pre členov oprávneného žiadateľa.
- Vzdelávacie aktivity pre pracovníkov s mládežou a mládežníckych lídrov.
- Informačné kampane a iné podujatia zamerané na zvýšenie informovanosti verejnosti o aktivitách, prioritách alebo záujmoch oprávneného žiadateľa.
- Publikačná činnosť.
- Organizačné, administratívne a iné činnosti súvisiace s vyššie uvedenými činnosťami.

Aké aktivity sú oprávnené?

Pre koho sú aktivity určené?

Hlavnou cieľovou skupinou aktivít sú deti a mladí ľudia vo veku do 30 rokov. Cieľovou skupinou osôb ďalej tvoria pracovníci s mládežou, teda osoby, ktoré profesionálne alebo dobrovoľne pripravujú oprávnené aktivity pre oprávnených žiadateľov. Cieľovou skupinou informačných kampaní a iných informačných aktivít oprávnených žiadateľov je široká verejnosť.

PODPORENÉ ORGANIZÁCIE V RÁMCI PROGRAMU ADAM 1

V roku 2007 bolo zaregistrovaných 22 občianskych združení detí a mládeže, ktoré za účelom žiadania dotácie z Ministerstva školstva Slovenskej republiky v roku 2008 naplňajú ciele, ktoré bližšie určuje výzva ADAM 1 zameraná na podporu pravidelnej práce s mládežou.

PODPORA USKUTOČNENIA A ROZVOJA PRAVIDELNEJ A SYSTEMATICKEJ PRÁCE S DEŤMI A MLÁDEŽOU V OBLASTI NEFORMÁLNEHO VZDELÁVANIA

Akými činnosťami sa ciele naplňali?

AMAVET – Asociácia pre mládež, vedu a techniku pripravila školenie na tému komunikácia, komunikačné zručnosti v tíme, práca v tíme, usporiadala internetovú súťaž Junior internet (www.juniorinternet.sk), fyzikálno-informatickú súťaž „Najtvorivejší amaveťáčik“ pre deti od 10 do 15 rokov, letné tábory v Chorvátsku a Dni vedeckej mládeže.

YMCA na Slovensku pripravila pre záujmové skupiny hudobno-dramatickú, klubovú činnosť, „outdoorové“ a netradičné športy, medzinárodné dobrovoľnícke programy, záujmové krúžky (ekokrúžok, športový krúžok), táborskú činnosť, prednášky a podujatia prevenčného charakteru (ACET, problematika vzťahov, sexuálna výchova), športové podujatia, koncerty a podujatia kultúrneho charakteru (tanec, TenSing).

Klub Prieskumník – Pathfinder zorganizoval kurz radcov (tri víkendy), vodácky kurz špeciál vodcov (2 víkendy), špeciál radcov pre vedenie družín počas veľkého tábora, stretnutie vedúcich, stretnutie animátorov, oblastné stretnutia oddielov, oblastné stretnutia mladých, festival hudby. **DOMKA – Združenie saleziánskej mládeže** organizovala pravidelné stretnutia v 600 základných kolektívov. Pripravila krúžky, športové turnaje, tvorivé dielne pre mladších, karneval a stretnutie rovesníckych skupín prostredníctvom hier, scénok a iných aktivít.

ZVYŠOVANIE KVALITY NEFORMÁLNEHO VZDELÁVANIA V PRÁCI S DEŤMI A MLÁDEŽOU

Spoločenstvo evanjelickej mládeže zabezpečilo niekoľko druhov aktivít, napr. základné metodiky pre tínedžerov, tréning mladých lídrov, školu pracovníkov s mládežou (ročný výcvikový program), tréningové víkendy tímov (teambuilding).

Združenie kresťanských spoločenstiev mládeže riešilo dvojročnú prípravu prostredníctvom animátorskej školy, zasadnutia sa týkali napríklad vodcovstva, zvyšovania informovanosti, propagácie aktivít združenia, tvorby tlačových správ, poradenstva, tvorby sociálnych programov pre mladých (supervízia), networking, dobrovoľníctva a voľnočasových aktivít.

Detická organizácia FRIGO organizovala základné vzdelávanie realizované neformálnymi metódami pre všetkých nových dobrovoľníkov, priebežné vzdelávanie pre dobrovoľníkov podľa záujmu, školenie koordinátorov dobrovoľníkov (IUVENTA), zážitkový kurz cestičky (ČR), Celostátní veľká výmena zručností (ČR), Rozvoj životných zručností (NDS), Nemaj trému z extrém (Nadácia otvorenej spoločnosti).

OZ Jablonka vypracovalo vzdelávací model pre budovanie zručností aktívneho občianstva v komunite (Sedmohláskovanie) a vybudovalo centrum zážitkového učenia na Ekodomčeku. Občianske združenie spolupracovalo so siedmymi školami v oblasti budovania zážitkových učební v exteriéroch škôl a so štyrmi samosprávami na budovaní miest priateľských k deťom a v podpore participácie detí a mládeže na živote obce.

Zväz skautov maďarskej národnosti uskutočnil kurzy pomocných radcov a vodcov, nadstavbu radcovského kurzu, kurz pre radcov „vĺčat“, záverečný seminár pomocných vodcov, víkendové motivačné tréningy, konferencie vodcov, valné zhromaždenie a konferenciu na Ukrajine.

CIEĽAVEDOMÁ VÝCHOVA MLADEJ GENERÁCIE K DEMOKRACII

LAURA, združenie mladých uskutočnila mediálne kurzy pre lídrov a členov združenia (Áno médiám a Pomedzi riadky).

Slovenská debatná asociácia pripravila desať debatných turnajov, ktoré sa venovali témam ako miesto občianskej neposlušnosti v demokracii, ochrana európskeho poľnohospodárskeho trhu, americké prezidentské voľby atď.

ROZVOJ POZNATKOV MLADEJ GENERÁCIE V OBLASTI UPLATŇOVANIA OBČIANSKÝCH A ĽUDSKÝCH PRÁV

NODAM – Združenie detí a mládeže uskutočnilo pre deti s mentálnym a telesným postihnutím a deti z etnických minorít animátorské kurzy, na ktorých získali zručnosti obhajovať vlastné práva a práva iných ľudí, učili sa rozhodovať na základe zdôvodneného úsudku, takisto sa zúčastnili prednášok na témy šikana, strach, agresivita, ktoré viedli špecialisti na prevenciu proti násiliu medzi deťmi.

Slovenský skauting organizoval diskusné fóra v rámci členskej základne a projekt orientovaný na prácu s rómskymi skautmi zameraný na odstránenie predsudkov a začlenenie mladých Rómov do kolektívu.

eRko viedlo verejnú diskusiu o rozvojovej pomoci Slovenska, na ktorej sa zúčastnili aj poslanci

a eurokomisár pre rozvoj a humanitárnu pomoc Louis Michel, spracovalo materiál Dobré správy z Kene – poznatky o každodennom boji za ľudské práva a zapojilo sa do kampane Deň počatého dieťaťa – za právo na život.

DOBROVOĽNÍCKE AKTIVITY MLADÝCH ĽUDÍ

EFFETA – Stredisko sv. Františka Saleského zapojila tých dobrovoľníkov, ktorí mali záujem, do kurzov posunkovej reči a následne do všetkých dobrovoľníckych aktivít.

INEX Slovakia, občianske združenie plnilo tento cieľ organizovaním medzinárodných táborov dobrovoľníckej práce na Slovensku. Na Slovensku sa uskutočnilo šesťnásť táborov, ktorých sa zúčastnilo viac ako 120 dobrovoľníkov; FAMILY Camp, TEEN Camp. Slovenskí dobrovoľníci boli vysielaní na medzinárodné projekty do zahraničia (vyslaných 320 dobrovoľníkov do viac ako 230 táborov a viac ako 25 krajín sveta).

Spoločnosť priateľov z detských domovov Úsmev ako dar sústredila svoju pozornosť na vzdelávanie dobrovoľníkov, ktorí pracujú pre organizáciu v rámci vzdelávacieho modulu „Anjelská akadémia“. Výsledkom bolo zvýšenie počtu kvalifikovaných dobrovoľníkov na celkový počet 400, ktorí vytvorili program „Opri sa o mňa“ (každý dobrovoľník pracoval jednotlivo s každým dieťaťom a bol mu radcom a oporou) a projekt „Domováci domovák“.

Zväz telesne postihnutej mládeže (ZTPM) zapojilo dobrovoľníkov do aktualizácie údajov a grafickej a obsahovej úpravy internetovej stránky, v rámci metodickej pomoci pre základné kolektívy ZTPM sa pripravoval bulletin Blesk, ktorého úlohou je pomôcť vyznať sa lídrom v spleti zákonov a nariadení potrebných k činnosti základných kolektívov ZTPM.

ZVYŠOVANIE POČTU ZAPOJENÝCH DETÍ A MLADÝCH ĽUDÍ DO PRAVIDELNÝCH ČINNOSTÍ

Detská organizácia Fénix ponúkla v tejto oblasti mnoho rozličných aktivít, napríklad turistické podujatia „101 Fénixáckych kilometrov“, „333 Fénixáckych Cyklokilometrov“ a „Od Dukly po Devín“, sériu jednoduchých podujatí v netradičných športoch „Športová Fénixiáda“, literárno-výtvarnú súťaž „Zlaté pero Fénixu“ a iné.

Združenie mariánskej mládeže urobilo verejnú zbierku na pomoc Haiti, poskytlo pomoc pri výdaji stravy pre bezdomovcov a pomoc v nízkoprahových kluboch.

Ideálna mládežnícka aktivita sa koncentrovala na neustále zdokonaľovanie systému a štruktúry organizácie, organizovala nepravidelné otvorené regionálne aktivity športovo – kultúrneho charakteru (organizovanie MDD, Mikuláš, stavenie mája, vianočné posedenia a trhy s prezentáciou činnosti mladých ľudí v organizácii atď.).

Finančné prostriedky poskytnuté 22 organizáciám, podporených v rámci programu ADAM 1, pomohli zorganizovať rôzne aktivity, udržať a rozširovať členskú základňu a počet dobrovoľníkov a vydať rozličné publikácie. Súhrnné informácie v číslach sú uvedené v tabuľke:

počet členov od 15 do 30 rokov	32 624
z toho dobrovoľníkov	7 216
počet zorganizovaných aktivít a podujatí	61 700
počet vydaných publikácií	226

Na čo všetko pomohli finančné prostriedky?

Čo je cieľom „dvojky“?

„Dvojka“ bola prioritne zameraná na päť cieľov, ktoré sa naplňali organizovaním rôznych aktivít.

Prvým cieľom bolo vzdelávanie a výchova v oblasti ľudských práv. V tejto oblasti sa organizácie sústredili najmä na praktické využívanie manuálu na vzdelávanie v oblasti ľudských práv a na aktívnu ochranu ľudských práv – KOMPAS.

Ďalšou oblasťou zakotvenou vo výzve bola podpora mládežníckeho dobrovoľníctva, v rámci ktorej bolo podstatné vytváranie príležitostí pre dobrovoľníkov, propagácia dobrovoľníckej práce a vzdelávanie v oblasti dobrovoľníckej práce.

Podpora dialógu väčšinovej populácie a národnostných menšín a etník, integrácia marginalizovaných skupín detí a mládeže a medzigeneračný dialóg spadajú pod oblasť podpory interkultúrneho dialógu.

Zdravím by sa mal zaoberať každý z nás, preto bola do výzvy zaradená aj podpora zdravia mladého človeka zameraná hlavne na poznanie a propagáciu zdravého životného štýlu a na prevenciu závislosti prostredníctvom peer-programov.

Posledným cieľom v rámci výzvy ADAM 2 bola participácia detí a mládeže na živote obce, mesta a školy, kde sa organizácie venovali vzniku žiackych školských rád, vzniku detských a mládežníckych parlamentov a rozvíjaniu štruktúrovaného dialógu s mládežou na úrovni škôl, miest, obcí a samosprávnych krajov.

- Pravidelne sa opakujúce aktivity pre deti a mládež, realizovné v ich voľnom čase, rešpektujúce inováciu v podmienkach realizácie týchto činností.
- Pobytové podujatia pre deti a mládež, organizované v SR a v zahraničí.
- Vzdelávacie aktivity pre mladých ľudí.
- Vzdelávacie aktivity pre pracovníkov s mládežou a mladých lídrov, vrátane pracovného tieňovania.
- Kampane a iné súvisiace podujatia zamerané na zvýšenie informovanosti verejnosti o aktivitách oprávneného žiadateľa.
- Dobrovoľnícke aktivity mladých ľudí.

Aké aktivity sú oprávnené?

Pre koho sú aktivity určené?

Hlavnou cieľovou skupinou aktivít boli deti a mladí ľudia do 30 rokov, špeciálna pozornosť sa venovala mladým ľuďom vo veku 13 – 17 rokov. Cieľovú skupinu osôb ďalej tvorili pracovníci s mládežou, teda osoby, ktoré profesionálne alebo dobrovoľne pripravujú realizáciu oprávnených aktivít pre oprávnených žiadateľov. Cieľovou skupinou projektov tematicky zameraných na medzigeneračný dialóg boli aj účastníci starší ako 30 rokov. Cieľovou skupinou informačných kampaní a iných informačných aktivít oprávnených žiadateľov bola široká verejnosť.

VZDELÁVANIE A VÝCHOVA V OBLASTI ĽUDSKÝCH PRÁV A PODPORA INTERKULTÚRNEHO DIALÓGU

Akými činnosťami sa ciele naplňali?

Slovenská akademická informačná agentúra Žilina, n. o. pripravila projekt „Za dverami našich (detských) izieb“ (Žilina). Jeho cieľom bolo napomôcť lepšiemu poznaniu života mladých ľudí, ich potrieb a názorov, prehĺbiť u nich poznanie ľudských a občianskych práv nielen teoreticky, ale naučiť ich používať ich aj v bežnom živote.

„Integrácia marginalizovaných skupín detí a mládeže rozvojom tvorivosti“ (Lučenec) je projekt Občianskeho združenia Centra pre rozvoj zamestnanosti, ktorého zámerom bolo motivovať

mladých ľudí, aby dokázali vyjadriť svoje názory v oblasti ľudských práv a integrácie marginalizovaných skupín detí a mládeže a porovnali svoje postoje a hodnoty s ostatnými.

Mesto Gelnica vymyslelo projekt pod názvom „*Budeme magnetom pre ostatných...*“ (Gelnica), ktorý bol zameraný na aktívnu ochranu ľudských práv a integráciu mladých ľudí bez rozdielu uplatnením princípu dobrovoľnosti. Uskutočnili sa rôzne vzdelávacie podujatia na poznanie ľudských práv a jednorazové aktivity za účelom akceptácie mladých ľudí rómskeho etnika a telesne a mentálne postihnutých detí, vzájomnou pomocou a účasťou na prezentácií spoločného programu „Možno príde Mikuláš...“.

Zámerom projektu „*Ruka vychováva, tvorí, pomáha...*“ (Púchov), organizovaným **Centrom voľného času Včielka**, bolo predovšetkým podporiť štátnu politiku v aktivitách práce s mládežou, s dôrazom na vzdelávanie a výchovu v oblasti ľudských práv. Ciele projektu sa napĺňali informovaním mládeže v oblasti ľudských práv, posilnením vzťahov medzi zdravotne postihnutými a zdravými skupinami mladých ľudí, zlepšením medziľudských vzťahov s dôrazom na toleranciu, empatiu, spoluprácu, sociálne cítenie a rešpektovanie rozdielov medzi ľuďmi.

Lýdia Plačková (predstaviiteľka neformálnej skupiny GPM) bola tvorcom projektu „*Festival ľudskosti – 1. ročník*“ (Košice), ktorého snahou bolo prispieť k aktívnej ochrane ľudských práv, k riešeniu problémov intolerancie, poukázať na nezmyselné predsudky a stereotypné názory v spoločnosti. Zorganizovala sa informačná kampaň na približne desiatich školách v meste, usporiadali sa zbierky, súťaže, výstavy a taktiež Živá knižnica. Tento reťazec aktivít vyvrcholil prvým ročníkom Festivalu ľudskosti. Do aktivít sa zapojilo okolo 250 mládežníkov.

Hlbšie pochopenie a budovanie vzťahov s menšinovou populáciou bolo dôležitou súčasťou projektu **Neformálnej skupiny FUTURUM** „*Vitajme v Európskom roku medzikultúrneho dialógu!*“. Projekt prispel k socializácii mládeže, našiel spoločné črty slovenskej a maďarskej národnosti, prispel k informovanosti verejnosti o problematike ľudských práv a priamo podporil kultúrne a spoločenské vyžitie mládeže.

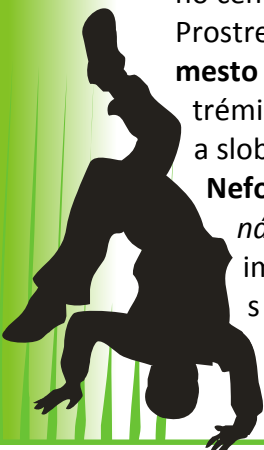
Cieľom košického **Centra voľného času – Regionálneho centra mládeže** bolo prostredníctvom projektu „*Orientuj sa v ľudských právach – Použi KOMPAS*“ (Kysak) zviditeľnenie príručky KOMPAS. Cieľovou skupinou boli žiaci stredných škôl, ktorí absolvovali tréningový modul zameraný na zvládnutie výroby krátkého videozáznamu od nápadu až po konečné spracovanie.

„*Tolerujem, teda som*“ (Sigord, Liptovský Ján, Oswienčim, Košice) bol názov projektu, ktorým chcela **Detická organizácia FRIGO** prostredníctvom vrstovnickej skupiny žiakov vo veku 13 – 15 rokov implementovať myšlienky tolerancie akejkoľvek odlišnosti a zároveň podporiť vnímanie rôznorodosti kultúr ako predpokladu obohatenia a napredovania do komunity. Hlavnými formami práce so skupinou boli dva víkendové tréningy, na ktorých sa pracovalo s odbúraním predsudkov a s pochopením vlastných práv ako zodpovednosti voči iným. V rámci metód používali príručku Kompas, z ktorej čerpali aktivity.

Mesto Liptovský Mikuláš sa chopilo témy ľudských práv pomocou projektu „*Vzdelávaním k rovnosti*“ (Liptovský Mikuláš), pričom hlavným cieľom bolo rozvíjať pozitívny vzťah k ľudským právam a ich aktívnej obrane šírením myšlienky tolerancie, rovnosti príležitostí, nediskriminácie. Cieľovou skupinou tvorila rómska mládež vo veku 13 – 30 rokov z rómskej osady Hlboké a skupina stredoškolských a vysokoškolských študentov – budúcich dobrovoľníkov Komunitného centra Nový svet Hlboké.

Prostredníctvom besied, poznávacích zájazdov, súťaží, konferencií a workshopov realizovalo **mesto Prievidza** projekt „*Nezatváraj oči*“ (Prievidza). Zámerom mesta bolo zabrániť vplyvu extrémistických skupín, ktoré pôsobia na jeho území a majú tendenciu potláčať ľudské práva a slobody, na deti a mladých ľudí mesta, ktorí sa často stávajú ich sympatizantmi.

Neformálna skupina Mladí tréneri a trénerky ľudských práv pripravila projekt „*Kto hľadá, nájde... KOMPAS!*“ (Zvolen, Senec, Bratislava, všetky regióny Slovenska). Jeho cieľom bola implementácia interaktívnych foriem neformálneho vzdelávania ľudsko-právnych tém s využitím príručky Kompas. Zorganizovali letnú školu ľudských práv, kde vyškolili trénerov,

ktorí vytvorili skupinu tridsiatich mládežníckych pracovníkov z rôznych regiónov Slovenska, vytrénovaných vo vedení aktivít s mladými ľuďmi vo svojom domácom prostredí a v rámci neformálneho rovesníckeho vzdelávania.

Pomôcť podporiť rozvoj životných zručností detí a mladých ľudí v núdzovom bývaní Kotva mal projekt „*Integrácia marginalizovaných skupín cez podporu osobnostného rozvoja detí a mladých ľudí*“ (Banská Bystrica) pripravený organizáciou **Nádej deťom**. Projekt ponúkol cieľovej skupine možnosť rozvíjať svoje životné a sociálne zručnosti najmä v oblasti identity, úloh a rolí v rodine, ako aj zručností v oblasti komunikácie, finančného manažmentu, technických zručností, plánovania, rozhodovania v rodine.

„*Hľadám prácu – hľadám rovnosť príležitostí*“ (Zamutov, Sabinov, Košice) je projekt **Poradne pre občianske a ľudské práva**, ktorý bol zameraný na zvýšenie informovanosti v oblasti ochrany pred diskrimináciou a rovnosti príležitostí u skupiny mladých ľudí rómskeho pôvodu od 15 do 25 rokov, ktorá sa vzhľadom na svoj etnický pôvod vo zvýšenej miere stretáva s diskrimináciou v oblasti prístupu k zamestnaniu. Prostredníctvom cyklu štyroch navzájom nadväzujúcich vzdelávacích stretnutí, poskytlí tejto skupine mladých ľudí rámec informácií o diskriminácii v prístupe k zamestnaniu a prostriedkoch ochrany pred ňou.

SRRZ Rodičovské združenie pri ZŠ Remetské Hámre pripravilo projekt „*Moje a tvoje práva*“ (Remetské Hámre), ktorý bol prioritne zameraný na deti od 6 do 15 rokov a jeho cieľom bolo dosiahnuť u detí oboznámenie sa a pochopenie jednotlivých ľudských práv a uvedomenie si potreby ich rešpektovania. Pomôcť deťom spoznať a pochopiť vzťahy medzi rôznymi právami, spoznávať, akým spôsobom môžu ovplyvňovať ich reálny život.

Združenie nevidiacej a slabozrakej mládeže vymyslelo projekt „*Hľadáme spoločné nehľady*“ (Trenčianske Teplice), ktorý bol stretom viacerých generácií ľudí so zrakovým postihnutím na bielom plátne, ale i v hľadisku. Títo ľudia sa pokúsili zachytiť pomocou video dokumentu svoj spôsob života, a to z pohľadu viacerých generácií, pričom výsledné dokumenty boli zverejnené na internete.

Združenie nevidiacej a slabozrakej mládeže sa téme ľudských práv venovalo aj v druhom projekte s názvom „*EduP 2008 edukačné pobyty pre deti a mládež so zdravotným postihnutím a ich rodičov*“ (Trenčianske Teplice). Združenie predstavilo zrakovo (či inak) postihnutým deťom a mládeži, čo znamená samostatný život a utváranie vlastnej rodiny a čo pre to musia spraviť. Ďalším cieľom bolo aktívne prispieť k zlepšeniu podmienok v rodine s dieťaťom s ťažkým poškodením zraku, a to najmä v oblasti akceptácie dieťaťa so zdravotným postihnutím členmi rodiny a vo vytvorení lepších podmienok na plnohodnotný rozvoj tohto dieťaťa.

Hlavným cieľom projektu **Združenia kresťanských spoločenstiev mládeže „Mám právo, máš právo“** (Spiš) bolo zvýšiť mieru informovanosti o ľudských právach medzi tínedžermi v regióne Spiš a prispieť k vzdelaniu a výchove mladých ľudí v oblasti ľudských práv.

Projekt „*Mám na to – dokážem viac*“ (Bratislava, Chvojnica), pripravený organizáciou **Mládež ulice**, reagoval na potreby znevýhodnených detí a mládeže. Zameral sa na zvýšenie školskej úspešnosti detí predškolského a mladšieho školského veku, na odbúranie predsudkov voči niektorým inštitúciám a na zvýšenie informovanosti mladých v dôležitých oblastiach.

Odbúrať predsudky a stereotypy u dobrovoľne prihlásenej vzorky žiakov stredných škôl vo veku od 15 – 18 rokov v Košickom kraji v oblasti životného štýlu mladého človeka, vo výbere budúceho povolania a profesijnej orientácie a vo vzťahu k iným národnostiam, etnikám a kultúram bolo cieľom projektu „*Vdýchnime život knihám*“ (Košice, Rožňava, Spišská Nová Ves, Kysak, Michalovce), ktorý patrí **Centru voľného času – Regionálnemu centru mládeže** v Košiciach. Špecifickými cieľmi bolo zorganizovanie šiestich živých knižníc na tri rôzne témy v štyroch rôznych mestách.

OZ Žabky na prameni vymyslelo projekt s názvom „*Nevidieť neznamená nechcieť sa zapojiť*“ (Košice), ktorého cieľom bolo rozšíriť možnosti slabozrakých mladých ľudí a prispôbiť stránky organizácií v neziskovom sektore na internetové stránky typu Blind Friendly. Hlavnou

aktivitou tohto projektu bolo sprístupniť slovenský web aj pre mladých s týmto handicapom. Zapojilo sa 40 neziskových organizácií, ktoré transformovali svoje stránky. Občianske združenie podniklo aj záujem komerčných internetových stránok o túto službu, hlavne tých, na ktoré môžu byť slabozrakí odkázaní, ako napríklad internetové obchody, úrady a pod.

Mesto Myjava vďaka projektu „*Osvetová činnosť pre deti a mladých ľudí ohrozených sociálnym vylúčením v Komunitnom centre Khamoro*“ (Myjava) vytvorilo skupinu mladých ľudí – dobrovoľníkov, ktorí mali byť schopní pod minimálnym dohľadom organizovať voľný čas mladých ľudí v komunite. Zorganizovaných bolo osem prednášok z oblasti ľudských práv a interkultúrneho dialógu a sedem prednášok z oblasti zdravia mladého človeka a trávenia voľného času. Projekt bol ukončený vianočným posedením, na ktoré boli pozvaní prednášajúci, tvorcovia projektu aj samotná cieľová skupina.

„*Revitalizácia metodiky výchovy k ľudským právam Každý iný – všetci rovní*“ (Prievidza), projekt **Združenia Informačných a poradenských centier mladých v SR**, vychádzal z potreby riešiť silnú absenciu metodík k výchove k ľudským právam postavených na zážitkovom učení. K riešeniu tejto situácie prispel aktualizáciou a revitalizáciou metodiky Každý iný – všetci rovní. Projekt zahŕňal aktualizáciu a doplnenie metodiky, jej dotlač, spracovanie do e-verzie, následnú disemináciu spojenú s distribúciou metodiky cieľovým skupinám. Súčasťou projektu bola aj možnosť interaktívnej reflexie cieľových skupín s možnými pripomienkami a návrhmi prostredníctvom špeciálneho portálu.

Rada mládeže Žilinského kraja mala za cieľ prostredníctvom projektu „*KOMPAS – škola tvorivosti*“ (Žilinský kraj) získať a vyškoliť mládežníckych dobrovoľníkov, lídrov a mládežníckych pracovníkov v oblasti ľudských práv a získané zručnosti uplatniť v práci s deťmi a mládežou. Cieľovými skupinami boli mládežnícki dobrovoľníci, lídri vo veku 13 – 26 rokov a mládežnícki pracovníci z organizácií, centier voľného času a nízkoprahových zariadení.

PODPORA MLÁDEŽNÍCKEHO DOBROVOĽNÍCTVA

Cieľom projektu **Modlitbového spoločenstva študentov a absolventov akademickej obce Katoľickej univerzity v Ružomberku** „*Študenti pre deti a mládež*“ (Ružomberok) bolo vytvoriť tím dobrovoľníkov zo študentov vysokej školy, ktorí boli vzdelávaní v oblasti animácie malej skupinky a schopní získané spôsobilosti, zručnosti a skúsenosti odovzdať svojim rovesníkom v škole a po jej absolvovaní tiež v praxi. Druhým cieľom bolo systematické ovplyvňovanie postojov mladých ľudí – dobrovoľníkov formovaných v malých skupinkách a odbúravanie predsudkov voči handicapovaným a trávenie voľného času s mladými ľuďmi.

„*Dobrovoľníci objavujú a chránia ľudské práva*“ (Tvrdošín) je názov projektu, ktorým **OZ Misia mladých** podporovala aktivitu dobrovoľníkov v poznávaní a obhajovaní ľudských práv telesne a mentálne postihnutých detí a mladých ľudí zo Špeciálnej základnej školy internátnej v Námestove. Dobrovoľníci organizovali filmové večery, kde premietali filmy s ľudsko-právnou tematikou, s deťmi zo špeciálnej školy pripravili „živé príbehy“, ktoré zverejnili na vlastnej internetovej stránke a venovali sa aj umeleckým tvorivým aktivitám.

Podporiť a propagovať myšlienky dobrovoľníctva mladých ľudí v rámci Prešovského kraja sa rozhodla **Regionálna rada mládeže Prešovského kraja** projektom „*Dobrovoľne do toho!*“ (Prešov). Prostredníctvom plánovaných aktivít poukázali na význam a prospešnosť zapájania sa mladých ľudí do dobrovoľníckych aktivít, vyzdvihli hodnoty dobrovoľníctva v našej spoločnosti a ponúkli možnosť seberealizácie mladým ľuďom z málo podnetného prostredia.

Centrum voľného času Stará Ľubovňa plnilo ciele projektu „*Ako na to...*“ (Stará Ľubovňa) vedením kampane na prezentáciu dobrovoľníckych aktivít a školiacich aktivít pre mladých ľudí vo veku 13 – 17 rokov. Cieľom kampane bolo zviditeľnenie práce dobrovoľníkov, ktorí spolupracujú s CVČ a ďalšími občianskymi združeniami a inštitúciami v meste Stará Ľubovňa a prezentovanie práce dobrovoľníkov širokej verejnosti.

„Školenie mladých dobrovoľníkov pre prácu s mládežou“ (Tatranská Lomnica) zorganizovala **DOMKA – združenie saleziánskej mládeže v Banskej Bystrici**. Hlavným cieľom projektu bolo poskytnúť odborné poznatky z psychologických a pedagogických disciplín pre skupinu dobrovoľníkov.

Do projektu „*Inovuj, dobrovoľníč a vzdelávaj sa!*“ (Bratislava) zapojil **INEX Slovakia – občianske združenie** mladých dobrovoľníkov združenia – budúcich vedúcich medzinárodných táborov dobrovoľníckej práce. Všeobecným cieľom projektu bolo zvýšiť kvalitu vzdelávacích postupov a metód pri edukácii aktívnych dobrovoľníkov a tak zvýšiť ich odborné spôsobilosti a kompetencie.

Občianske združenie Pre pindre – Na nohy vymyslelo projekt „*Spojme svoje sily*“ (Petrová, Roškovec), do ktorého zapojili dobrovoľníkov rómskeho pôvodu z miestnych komunit. Prostredníctvom pravidelných aktivít neformálneho vzdelávania ponúkli deťom a mládeži možnosť aktívne tráviť svoj voľný čas, rozvíjať svoj talent, ale taktiež zlepšovať ich možnosti uspieť v systéme formálneho vzdelávania.

Projekt „*Mapa*“ (Bratislava), pripravený organizáciou **Nová nádej Slovensko**, mal byť pomocou – mapou pri orientovaní sa v hodnotách, ktoré chceli realizátori projektu deťom a mládeži ponúkať pri voľnočasových aktivitách alebo pri cieľových programoch. Cieľovou skupinou boli mladí ľudia, ktorí už pracujú alebo sa pripravujú na prácu s deťmi a mládežou.

Občianske združenie Prameň radosti cez projekt „*Centrum života mladých*“ (Vysoká nad Uhom) ponúklo dvadsiatim dobrovoľníkom vo veku 18 – 25 rokov počas štyroch vzdelávacích stretnutí informácie a možnosť prehĺbiť vedomosti o dobrovoľníctve, podporiť rozvoj osobnosti dobrovoľníka a pomôcť im nadobudnúť zručnosti v oblasti manažmentu dobrovoľníctva.

Získať a vyškoliť mládežníckych dobrovoľníkov, lídrov a mládežníckych pracovníkov v oblasti ľudských práv a získané zručnosti uplatniť v práci s deťmi a mládežou bolo prioritou projektu „*KOMPAS – škola tvorivosti*“ (Žilinský kraj) **Rady mládeže Žilinského kraja**. Cieľovými skupinami boli mládežnícki dobrovoľníci, lídri vo veku 13 – 26 rokov a mládežnícki pracovníci z organizácií, centier voľného času a nízkoprahových zariadení.

Pod názvom „*Hrdo hlásim: Som dobrovoľník*“ (Košice) vytvorilo projekt **OZ Žabky na prameni**, ktoré sa zameralo na zefektívnenie rozvoja dobrovoľníckej práce založením regionálneho dobrovoľníckeho centra. Cieľovou skupinou boli neziskové organizácie a občianske združenia pôsobiace v Košickom kraji, potenciálni mládežnícki dobrovoľníci ako aj podniky a organizácie, ktoré doteraz s dobrovoľníkmi nepracovali, ale prijali by zavedenie dobrovoľníckeho programu do svojej činnosti.

Cieľom **Centra dobrovoľníctva** bolo pomocou projektu „*Opri sa o mňa*“ (Banská Bystrica) zvýšiť participáciu mladých ľudí a mieru ich zapájania sa do dobrovoľníckych aktivít. Obsahom projektu bol individuálny program pre deti od 6 do 16 rokov založený na kamarátskom vzťahu dieťaťa a dospelého dobrovoľníka a na spoločnom trávení voľného času.

OZ Kumakokra sa vďaka projektu „*Rozvoj dobrovoľníckych aktivít na Hájiku*“ (Žilina) podarilo vytvoriť systém dobrovoľníckej práce detí a mladých ľudí a rozvinúť zručnosti mladých lídrov, ktoré ich pripravujú na prácu s deťmi a pomôžu im viesť deti pri ich dobrovoľníckej činnosti. Výsledkom projektu bola aj evidencia dobrovoľníkov, koordinácia ich práce, zapojenie mladých lídrov do činnosti združenia, pomoc skupiny mladých dobrovoľníkov pri konkrétnych činnostiach združenia.

INEX Slovakia – občianske združenie pripravilo projekt „*Motivuj sa k dobrovoľníctvu!!!*“ (Bratislava), ktorý si kládol za cieľ upozorniť mladých dobrovoľníkov na ďalšie možnosti uplatnenia aktívneho dobrovoľníctva v ich živote a miestnej komunite, a to prostredníctvom vyhodnotenia ich dobrovoľníckych aktivít a poukázania na pridanú hodnotu, ktorú im môžu poskytnúť úspešne zvládnuté aktivity.

Univerzitné pastoračné centrum Jozefa Freinademetza v spolupráci s Nadáciou Jozefa Murgaša prostredníctvom projektu „*Efektívnejší dobrovoľník pre komunitné centrum*“ (Trstená) na-

plánovalo školenia pre dobrovoľníkov pôsobiacich v centre. Cieľom projektu bolo pripraviť dobrovoľníkov na efektívnejšiu prácu v rámci organizácie.

Rozvoj kvalitného a dlhodobého dobrovoľníctva bol hlavným cieľom projektu „*Vzdelávanie dobrovoľníkov – cesta k účinnejšej pomoci*“ (Prešov) **Občianskeho združenia VENUŠE**. Združenie vytvorilo priestor a podmienky pre aktívne, koordinované a systematické zapojenie mládeže z radov študentov do dobrovoľníckej služby. Aktivity projektu spočívali v systematickej a dlhodobej odbornej aj ľudskej príprave dobrovoľníkov a potenciálnych dobrovoľníkov na dobrovoľnícku prácu v prospech klientov OZ Venuše, teda onkologických pacientov.

Zámerom projektu „*Dobrovoľníctvom k rozvoju osobnosti*“ (Dolný Kubín, Ružomberok) organizácie **Cesta pre rodinu n. o.** bolo spropagovať dobrovoľníctvo medzi študentmi stredných škôl a Katolíckej univerzity v mestách Dolný Kubín a Ružomberok, a tak nadchnúť a získať pre dobrovoľnícku prácu v organizácii nových dobrovoľníkov. Uskutočnilo sa dvanásť propagačných kampaní a organizácia získala päťdesiat nových dobrovoľníkov.

Podporou a propagáciou myšlienok dobrovoľníctva mladých ľudí v rámci mesta Snina a blízkeho okolia sa zaoberalo **Informačné centrum mladých Snina** v rámci projektu „*Pomáham – teda SOM*“ (Snina). Snahou bolo zdôrazniť význam a prospešnosť zapájania sa mladých ľudí do dobrovoľníckych aktivít, vyzdvihnúť hodnoty dobrovoľníctva v meste Snina a ponúknuť možnosť seba-realizácie mladým ľuďom z málo podnetného prostredia.

Spoločnosť priateľov detí z detských domov Úsmev ako dar chcela prostredníctvom projektu „*Pridaj sa k nám*“ (Dolný Kubín) pripraviť deti a mládež na plnohodnotný život, tzn. budovať ich osobnosť. Pre deti a mladých ľudí od 6 do 18 rokov boli vytvorené hlavné pravidelné aktivity ako klub pre deti a mládež alebo divadlo Úsmev a nepravidelné aktivity ako jednodňové poznávacie výlety, víkendové pobyty, návšteva divadelného predstavenia, účasť na benefičnom a vianočnom koncerte „*Nebyť sám*“.

Pomocou projektu „*Rozvoj dobrovoľníckej činnosti*“ (Čadca, Kysuce) sa snažil **Michal Privara – člen neformálnej skupiny** získať dobrovoľníkov pre prácu s mládežou prostredníctvom viacdňových pobytov na Slovensku i v zahraničí s cieľom ukázať iný štýl života mládeže založený na kresťanských hodnotách a aktivitách a ponúknuť im tak alternatívu k dnešnému spôsobu života. Organizovali sa viacdňové pobyty, ale aj hudobný festival, ktorý trval tri dni a mladí ľudia mali možnosť na ňom spoznať dobrovoľníkov, ktorí fungujú v obci.

Vďaka projektu „*STOP násilíu*“ sa **Občianskemu združeniu Pomoc ohrozeným deťom** podarilo rozšíriť dobrovoľnícku základňu o nových dobrovoľníkov/dobrovoľníčky, motivovať a udržať skupinu súčasných aj budúcich dobrovoľníkov/dobrovoľníčok a tiež ich kontinuálne vzdelávať a rozvíjať kompetencie v ich profesionálnom živote.

Podporiť účasť detí a mládeže z **OZ Dúha** na letných aktivitách, pozitívne rozvíjať ich osobnosť a zároveň im vytvoriť priťažlivú alternatívu trávenia voľného času bolo cieľom projektu „*Dúhové leto*“ (Bratislava). Tento cieľ sa OZ snažilo zabezpečiť lesnou školou a interaktívnym vzdelávaním formou experimentálnej lesnej školy, tábormi a víkendovým zrazom oddielov.

DOMKA – Združenie saleziánskej mládeže chcela projektom „*Noví dobrovoľníci pre novú mládež*“ (Žilina, Námestovo, Banská Štiavnica, Poprad) ponúknuť novej skupine mladých zapojenie sa do dobrovoľníckych aktivít. Zámerom bolo deťom z bratislavskej Petržalky aj za pomoci nových dobrovoľníkov ponúknuť vhodné a atraktívne využitie voľného času s osobitnou pozornosťou na integráciu detí z ťažšieho sociálneho prostredia do existujúcich rovesníckych skupín.

Zaškoliť mládežníckych lídrov, ktorí budú následne pracovať s mládežou na dobrovoľníckej báze pomoci, bolo cieľom **Komisie pre mládež v Spišskej diecéze** v projekte „*Službou druhým rastieme*“ (Trstená). Hlavnými cieľovými skupinami projektu boli mládežnícki lídri a mladí ľudia zapojení do systematickej skupinovej práce.

„*HEURÉKA!*“ (Košice), projekt **Občianskeho združenia Priateľ**, bol zacielený na prispievanie k napredovaniu centier združenia a vytváraniu nových a zapojenie čo najviac mladých ľudí do aktívneho trávenia voľného času. Dosiahli, aby koordinátori boli schopní motivovať svojich ro-

vesníkov, stotožnili sa s identitou vodcu, boli schopní hodnotiť, analyzovať, syntetizovať, viesť svojich rovesníkov, tvoriť vlastné zážitkové aktivity, naučili sa pracovať v tíme, rozhodovať sa, ukázať im možnosti riešenia konfliktov.

Detská organizácia Fénix a jej projekt „*Lepší jeden ako žiaden*“ (Trenčianske Jastrabie) sa zaoberal odbornou prípravou dobrovoľných pracovníkov s deťmi a mládežou za účelom skvalitnenia voľnočasovej činnosti najmä v zmysle preventívneho pôsobenia proti nežiaducim spoločenským javom u detí a mládeže, v zmysle odbúravania spoločenských a vlastných predsudkov a v zmysle zaškolenia v oblasti inovatívnych pedagogických metód.

Vďaka projektu s názvom „*Mládež pre Klokočinu*“ (Nitra – Klokočina) pomohlo **Centrum komunitného rozvoja** zlepšiť kultúrnu a sociálnu infraštruktúru a rozšíriť možnosti pre aktívne trávenie voľného času obyvateľov nitrianskeho sídliska Klokočina rôznych vekových a sociálnych kategórií.

Osloviť k dobrovoľnej službe nových mladých ľudí mala možnosť **Rímskokatolícka farnosť Bolešov** prostredníctvom projektu „*ŠTVORLÍSTOK – spoločne mládež 4 obcí*“ (Bolešov, Kameničany). Projekt bol zameraný na rozvoj spolupráce medzi staršou a mladšou generáciou a na väčšiu informovanosť a motiváciu mladých ľudí.

RELEVANT n. o. projektom „*Dobrovoľník – priateľ malých, sprievodca veľkých*“ (Prešovský kraj) zviditeľnil dobrovoľníctvo a zvýšil informovanosť spoločnosti o dobrovoľníckych aktivitách organizácie. Snahou bolo aj skvalitniť a zosystemizovať prácu s dobrovoľníkmi v organizácii.

PODPORA ZDRAVIA MLADÉHO ČLOVEKA

Cieľom projektu „*Aj tak sa dá...*“ (Stará Ľubovňa) **Vidieckej asociácie mládeže** bolo ukázať mladým ľuďom cestu ku kvalitnému zdravému životnému štýlu, a tak eliminovať vznik sociálnopatologických javov u mladých ľudí v meste, hlavne užívanie nelegálnych drog, alkoholu a fajčenie, naučiť mladých ľudí efektívne a zmysluplne tráviť svoj voľný čas a viesť ich k zodpovednosti za svoje zdravie. Organizátori využili aj živé knižnice, mladí mali možnosť diskutovať napríklad s drogovými závislými, anorektičkou, bulimičkou, alkoholikmi alebo gamblermi.

Z iniciatívy samotných mladých ľudí pripravilo **mesto Topoľčany** projekt „*(Ne)zdravý životný štýl optikou mladých ľudí*“ (Topoľčany) za účelom propagácie zdravia a zdravého životného štýlu v regióne mesta Topoľčany. Formou besied, situačných hier, rozprávania vlastných zážitkov a diskusie so zaujímavými hosťami (odborníci a známe osobnosti z oblasti športu a kultúry). Mladí ľudia hľadali spoločné riešenia problémov, s ktorými sa stretávajú.

Hlavným cieľom projektu „*Jedna z ciest*“ (Vysoké Tatry – Pieniny) **Občianskeho združenia CESTY** bolo rozvíjaním a upevňovaním životných zručností podporiť osobnostný rozvoj detí a mladých ľudí, a tak ich viesť k zdravému životnému štýlu, k upevňovaniu psychického, emocionálneho a fyzického zdravia. Stanovené ciele organizácia dosahovala prostredníctvom pravidelných klubových stretnutí so skupinou mladých ľudí, kde prostredníctvom cielene vybraných hier a aktivít postupne rozvíjala ich jednotlivé zručnosti pre formovanie zdravého životného štýlu. Tieto zručnosti mali mladí ľudia možnosť overovať a zdokonaľovať na víkendovom pobyte a letnom tábore.

Združenie pre lepší život sa zameralo na ohrozenú mládež z prevažne rómskej komunity, pričom hlavným cieľom jeho projektu „*STOPA (Systém Tínedžerskej Osvety, Prevencie Alkoholizmu a iných)*“ (Rankovce) bolo šíriť protidrogovú prevenciu medzi mladými ľuďmi prostredníctvom tzv. peer prístupu. Zaškolení a motivovaní mladí ľudia odovzdávali informácie svojim rovesníkom prístupným a tvorivým spôsobom.

Informačné centrum mladých Záhorie riešilo otázku zdravého životného štýlu projektom „*Zdravý životný štýl – základ zdravia jedinca*“ (Malacky). Zorganizovalo dve pobytové podujatia, kde mladí ľudia získali nové vedomosti a zručnosti v oblasti zdravého životného štýlu, predovšetkým sebapoznávania, sebareflexie a psychohygieny, ale aj zdravej výživy,

informácie o nebezpečenstve závislostí akéhokoľvek druhu a poruchách vzniknutých v dôsledku nezdravého životného štýlu (mentálna anorexia, bulímia, anabolické steroidy).

Čo najviac informácií o zdravom životnom štýle sa snažil deťom do 15 rokov poskytnúť **Amavet klub č. 873** prostredníctvom projektu „Zdravý životný štýl – zdravá a krajšia budúcnosť“ (Budi-
mír, Drienica). Usporiadal rôzne besedy, prednášky, workshopy, tvorivé dielne a hry.

Centrum mladých z Považskej Bystrice pripravilo projekt „Zdravé deti – zdravá budúcnosť“ (Po-
važská Bystrica, Tatranská Lesná, Stará Lesná), v rámci ktorého zorganizovalo pobytové poduja-
tie pre deti z mesta vo vysokohorskom prostredí, kde rozličnými aktivitami prezentovalo zdravý
životný štýl a prostredníctvom zážitkového učenia sa im snažilo vštepiť zdravé stravovacie návy-
ky.

Hlavným cieľom projektu „STOP STEREOTYPOM! – Kampaň za zdravý životný štýl v obci“ (Vojčice)
obce Vojčice bolo podnietiť u mladých ľudí a u širokej verejnosti záujem o zásadné otázky
týkajúce sa ich života a zdravia. Svoj cieľ obec dosahovala pomocou intenzívnej kampane na
zvýšenie kvality životného štýlu, duševnej hygieny a proti zlým stravovacím návykom a sedavé-
mu spôsobu života.

Projekt „Sexi drogy“ (okres Trenčín, okres Nové Mesto nad Váhom), organizovaný **Občianskym
zdužením ODYSEUS**, bol zameraný na poskytovanie informácií, konzultácií a poradenstva
o drogách a bezpečnejšom sexe pre mladých ľudí v prostredí festivalov a tanečno-hudobných
podujatí formou info-stánku. Cieľom bola podpora zdravia mladých ľudí, predovšetkým preven-
cia rizík a znižovanie poškodení súvisiacich s užívaním drog, prevencia sexuálne prenosných
ochorení a podpora bezpečnejšieho sexuálneho správania.

V rámci projektu „Zdravie na chrbte“ (okresy Galanta, Šaľa, Senec, Spišská Nová Ves, Rožňava,
Snina) sa snažila **Detská organizácia Fénix** nielen poukázať na choroby chrbtice, ale spoločne
s cieľovými skupinami vytvoriť konkrétne a praktické metódy, návody a osvetové propagačné
materiály, ako problému predchádzať a ako ho riešiť.

Informačné centrum mladých Banská Štiavnica pomocou projektu „Naučme sa s naším mestom
zdravšie žiť...“ (Banská Štiavnica) rozbehlo tému ekológie využiteľnej na úrovni škôl a mesta
(Zelený balíček svojmu mestu) s návodmi, ako participovať na zvyšovaní povedomia mladých
ľudí o problematike dôležitosti vytvárania „Zdravého životného prostredia“ a s ňou spojené té-
my vnímania mestskej zelene z pohľadu študentov špecializovaných odborov, na ktorej mohli
svojou priamou participáciou prispieť k tvorbe jedného zo strategických dokumentov rozvoja
mesta Banská Štiavnica – Územného Plánu Zóny centra mesta Banská Štiavnica.

Prostredníctvom projektu „Napredujme do budúcnosti so zdravým životným štýlom“ (Martin)
podporilo **Informačné centrum mladých Martin, n. o.** zdravie mladého človeka a propagovalo
zdravý životný štýl. Zámerom bolo podnietiť záujem mladých ľudí o svoje zdravie prostrední-
ctvom neformálneho vzdelávania, stretnutiami s poprednými osobnosťami v tejto oblasti. Vyvr-
cholením bolo uskutočnenie dní zdravej výživy na pôde Strednej združenej školy obchodu a slu-
žieb v Martine, kde sa počas 5 dní pripravovali rôzne jedlá podľa zásad zdravej výživy.

„Kampaň za zdravý životný štýl v meste Sečovce“ (Sečovce) pripravilo **mesto Sečovce** v spolu-
práci so základnými školami v meste. Cieľom bolo skvalitnenie životného štýlu žiakov, predovšet-
kým v oblasti zdravej výživy, duševnej a osobnej hygieny a pohybových aktivít, pričom sa špeciál-
na pozornosť venovala marginalizovanej rómskej mládeži.

Rovesnícky preventívny program „Rovesník podporujúci zdravé správanie“ (Košice), pripravený
Súkromným centrom výchovnej a psychologickkej prevencie, kládol dôraz na rozvoj sociálnych
a komunikačných zručností mladých ľudí a na zvyšovanie a skvalitňovanie informovanosti
v oblasti zdravého životného štýlu. Snahou organizátorov projektu bolo, aby vyškolení rovesníci
vo svojom prostredí podporovali zdravý životný štýl a oni sami boli mladými ľuďmi, ktorí žijú
zdravo a tento svoj životný štýl prenášali aj na svojich rovesníkov, súrodencov, členov svojej ro-
diny a komunity.

Hlavným cieľom projektu „Keď spojíme sily“ (Bežovce) **obce Bežovce** bolo podnietiť záujem mla-

dých ľudí a širokej verejnosti o zásadné otázky týkajúce sa ich života a zdravia. V spolupráci s tromi okolitými obcami sa konali motivačno-osvetové stretnutia určené deťom a mladým a aktivity obnovy zdravého žitia v obciach pre širokú verejnosť daných obcí končiace súťažnou Olympiádou obcí.

Organizácia **Kohútik** pripravila projekt s názvom „Štvorlístok zdravia pre šťastie“ (Dolný Kubín) a jeho cieľom bolo dosiahnuť zlepšenie stravovacích návykov, hlavne vo zvýšenej konzumácii ovocia a zeleniny, pritiahnúť deti k pohybovým aktivitám, zlepšiť ich medziľudské vzťahy, naučiť ich odдыхovať, zvýšiť ich pocit sebavedomia a naučiť ich chrániť si vlastné zdravie a dokázať pomôcť druhým pri úrazoch. Projekt sa zameriaval prioritne na deti od 6 do 10 rokov.

„Zdravý život – zdravá voľba“ (Inovce) je projekt **Základného kolektívu Ideálnej mládežníckej aktivity, Pčolka**, ktorého hlavnou myšlienkou bolo zorganizovanie pobytového podujatia pre mládež z miestnej obce a rómskej komunity. Celé pobytové podujatie bolo zamerané na spoločnú prácu v kreatívnych workshopoch s témou zdravého životného štýlu a zúčastnilo sa ho štyridsaťdva účastníkov.

Podpora a propagácia zdravého životného štýlu u mladých ľudí a odskúšanie pilotného programu primárnej protidrogovej prevencie na území Hornej Oravy boli cieľom projektu **Občianskeho združenia Persona „Učíme sa navzájom“** (región Hornej Oravy, mestá a obce z okresu Tvrdošín a Námestovo). Tento hlavný zámer sa naplňoval predovšetkým prostredníctvom zriadenia centra prvého kontaktu s cieľom odbúravania anonymity a hanby s týmto problémom, zvyšovania informovanosti cieľových skupín o problematike drogových závislostí, podporou zlepšenia vzájomných vzťahov detí a rodičov a rozvíjania medzigeneračného dialógu.

Roman Szabó, neformálna skupina chcela projektom „Najľahšie je to vzdať“ (Bratislava) upozorniť na hodnotu ľudského života a podporiť záujem mladých i verejnosti o starostlivosť o svoje duševné zdravie. Zámer bol odradiť deti a mládež od siahania si na život. Skupina mladých ľudí, ktorí sa stretli s týmto problémom, sa podieľala na obsahu textu songu napísaného z najzaujímavejších príbehov. Za pomoci hudobníkov sa z textov vytvorila pesnička kampane, ktorá je sprevádzaná aj hudobným klipom. Prostredníctvom hip-hopovej hudby, ktorá je momentálne najpočítavanejšia medzi mládežou, a petržalského rappera DNA – zo skupiny Drvivá Menšina prenikla skupina do kruhu mládeže, ktorá sa stotožnila s muzikou a pesničkou kampane.

Centrum voľného času sv. Tarzícia sa snažilo prostredníctvom projektu „Záujem o mladého človeka“ (Trenčianske Teplice) čiastočne riešiť problematiku voľného času mladých ľudí. Do projektu boli zapojené všetky vekové kategórie, deti, mládež aj dospelí. Keďže mládeži chýba pohyb, projekt sa zameriaval na pohybové hry, ktoré splnili svoj účel.

PARTICIPÁCIA DETÍ A MLÁDEŽE NA ŽIVOTE OBCE, MESTA A ŠKOLY

Žilinský samosprávny kraj sa snažil v rámci projektu „Participácia mládeže v domovoch mládeže Žilinského kraja“ (Žilina) zvýšiť pocit spoluzodpovednosti za vývoj spoločnosti na miestnej a regionálnej úrovni medzi mladými ľuďmi v Žilinskom kraji. Cieľovou skupinou projektu boli vedúci vychovávatelia domovov mládeže (23), vybraní žiaci ubytovaní v domovoch mládeže (50) a ostatní žiaci stredných škôl a školských zariadení.

Projekt „Deti zajtrajška“ (Prievidza) **Centra voľného času Spektrum Prievidza** bol zameraný na aktívne zapojenie detí a mladých ľudí vo veku do 30 rokov do miestneho, regionálneho života mesta vo všetkých oblastiach života spoločnosti. Mal im pomôcť uplatňovať svoje občianske práva a povinnosti, poskytnúť im dostatok informácií, oboznámiť ich s najdôležitejšími dokumentmi v oblasti participácie, naučiť ich uplatňovať získané vedomosti na školách a v meste, podporiť rozvoj ich konverzačných schopností, viesť dialóg s predstaviteľmi mesta.

Zámerom projektu „Mestské a obecné parlamenty mladých v regióne TSK a TSK“ (regióny trenčianskeho a trnavského kraja), vymysleným **Stredoškolským parlamentom Slovenska**, bolo zvýšiť záujem mladých ľudí o veci verejné ako aj ich účasť na verejnom živote prostredníctvom vytvorenia mestských, resp. obecných parlamentov mládeže, ktoré fungujú popri mestských, resp. obecných zastupiteľstvách.

Cieľom projektu „Aktívna mládež – úspešné mesto“ (Veľké Kapušany) bolo pomôcť založenému Obecnému parlamentu mladých zorientovať sa v informáciách a výzvach, aby vedeli využiť núkajúce sa príležitosti a pomôcť v nadväzovaní kontaktov s mladými z rôznych kútov Slovenska a Európy, a tým rozvíjať aktívnu participáciu mladých ľudí na správe vecí verejných. Zároveň pomôcť školám v regióne zakladať žiacke a študentské parlamenty a cielenými aktivitami presvedčiť mestské zastupiteľstvo, komisiu školstva, kultúry a mládeže o dôležitosti podpory práv mladých a možnosti skutočne sa vyjadriť k prijímaniu rozhodnutí, ktoré ovplyvňujú ich život. Tento projekt organizovalo **Centrum voľného času Veľké Kapušany**.

Zemplínska akadémia chcela projektom „*Mládež a dialóg*“ (Trebíšov, Michalovce) podporiť aktívnu participáciu mladých ľudí vo veku 15 – 26 rokov na živote školy a obce. Cieľom projektu bolo, aby miestna samospráva a vzdelávacie inštitúcie viac podporovali a propagovali zastúpenie mládeže, viac prispievali k sociálnej integrácii mladých ľudí a pomáhali im zaoberať sa výzvami modernej spoločnosti, v ktorej často prevláda individualizmus a anonymita.

Hlavným cieľom projektu „**Buď atrAKTÍVNY!**“ (Levoča, Dubnica, Námestovo, Kráľova Lehota, Nevoľné, Trstená, Jankov Vršok – Uhrovec, Topoľčany, Košice, Spišská Nová Ves, Žaškov, Stará Turá, Obyce, Trnava, Dolný Kubín), ktorý pripravilo **Združenie kresťanských spoločenstiev mládeže, Bratislava**, bolo zvýšenie uvedomenia si dôležitosti a kompetencie participácie mladého človeka ako jednotlivca na živote spoločnosti a prispieť k pozitívnemu vnímaniu dobrovoľníctva ako alternatívnej varianty voľnočasových aktivít.

Mladý Parlament mesta Humenné vytvoril priestor a podmienky pre aktívnu diskusiu a spoluprácu medzi samosprávou a zástupcami mladých ľudí v rámci projektu „*Mladí pre mladých*“ (Humenné). Cieľom bola reálna participácia mládeže na verejnom živote, budovanie vzájomne prospešného vzťahu medzi mladými ľuďmi a samosprávou a zabezpečenie prístupu k aktuálnym a relevantným informáciám.

„*Zmysluplné využitie voľného času mladých ľudí z Beluše*“ (Beluša) je názov projektu, ktorý **obec Beluša** využila na zapojenie mladých ľudí do diania v obci. Projekt obce si kládol za cieľ skĺbiť zmysluplné využitie voľného času prostredníctvom kultúry, životného prostredia a životného štýlu mladých ľudí.

ICM Považská Bystrica pripravilo projekt „*Participácia mladých ľudí na živote mesta a školy*“ (Považská Bystrica). Jeho hlavným cieľom bolo zvýšiť záujem mladých ľudí na verejnom živote v meste Považská Bystrica, vyzdvihnúť možnosti, ktorými môžu prispieť k samotnému rozvoju mesta, pripomenúť im ich kompetencie na aktívnu participáciu, vlastnosti a zručnosti, ktoré majú a ktoré sú dôležité na dosiahnutie pozitívneho výsledku.

Prioritným cieľom projektu „*Povedzme to nahlas*“ (Snina) **Mládežníckeho parlamentu mesta Snina** bolo zasvätiť mladých ľudí do problematiky participácie, a to nielen teoreticky, ale aj prakticky. Cieľovou skupinou boli mladí ľudia vo veku 15 – 26 rokov.

Naučiť mladých ľudí, kde je možné získavať kvalitné informácie za pomoci odborných konzultantov, bolo zámerom projektu „*Participácia je cesta k informovanosti*“ (Krupina) **Informačného centra mladých Krupina**. Cieľovou skupinou boli mladí ľudia, ktorí chceli skvalitniť svoj život a spoznať ďalšie možnosti svojej seberealizácie, ale aj mladí ľudia z asociálneho prostredia, ktorým bol poskytnutý aj iný pohľad na svoju seberealizáciu.

„*Vytvorenie a spolupráca mládežníckych parlamentov na západnom Slovensku*“ (Banskobystrický kraj) je názov projektu, ktorý pripravil **Stredoškolský parlament Slovenska**, aby zvýšil záujem mladých ľudí o veci verejné prostredníctvom vytvorenia mestských, resp. obecných mládežníckych parlamentov, ktoré majú fungovať popri mestských, resp. obecných zastupiteľstvách. V spolupráci s mestskými a obecnými úradmi sa zorganizovali pracovné semináre pre študentov stredných škôl a záujemcov z radu verejnosti, kde im bolo vysvetlené, prečo sa zúčastňovať na verejnom diania, na voľbách, na politickom živote, na verejných diskusiách, prečo je dôležité, aby sa mladí ľudia zaoberali svojím okolím.

Mladí ľudia vo veku od 15 do 26 rokov, študenti, pracujúca mládež i nezamestnaní, boli cieľovou skupinou projektu „*Moje Slovensko, môj región, moja obec a ja*“ (Malacky, Plavecký Štvrtok) **Informačného centra mladých Plavecký Štvrtok**. Zámerom projektu bolo zvýšiť záujem mladých ľudí na verejnom živote a vyzdvihnúť možnosti, ktorými môžu prispieť k samotnému rozvoju obce Plavecký Štvrtok a regiónu v okrese Malacky, pripomenúť im ich kompetencie, vlastnosti a zručnosti, ktoré majú a ktoré sú dôležité na dosiahnutie pozitívneho výsledku.

Neformálna skupina SKARABEUS vytvorila projekt „*IN MEDIAS RES*“ (Leopoldov), ktorého zámerom bolo formou počúvania a hovorenia o sebe vytvoriť dialóg s komunitou a zvýšiť participáciu mladých na živote v meste. Kľúčovými aktivitami projektu boli organizačné stretnutia pracovného tímu a pracovnej skupiny, organizovanie kampane na oslovenie jednotlivcov, pracovné stretnutia a terénna práca s cieľom vytvárať dialóg, mapovať komunitu, komunikovať s ňou a s jej predstaviteľmi.

Poznávanie a propagácia zdravého životného štýlu mladých ľudí, participácia detí a mládeže na živote obce, vznik mládežníckych parlamentov a rozvíjanie štruktúrovaného dialógu s mládežou boli ciele projektu „*Naša budúcnosť je naša mládež – spoločne to dokážeme!*“ (Vrbovka, Kováčovce) **obce Vrbovka**. Obec zorganizovala štyri programové dni a jednodňovú exkurziu na spoznávanie činnosti už fungujúceho mládežníckeho parlamentu za účelom zvýšenia informovanosti a vedomostí mládeže a získanie potrebných kompetencií.

Projekt „*Ideme v tom všetci spolu*“ (Košice), vytvorený **Centrom voľného času – Regionálnym centrom mládeže**, bol zameraný na priamu podporu demokracie a štruktúrovaného dialógu na stredných školách v rámci Košického samosprávneho kraja. Hlavnými cieľmi projektu bola podpora vytvárania žiackych školských rád a podpora ich kvalitného fungovania ŽŠR, vzájomného sieťovania a spolupráce medzi radami.

Centrum mladých ochrancov prírody sa v rámci projektu „*Mestský mládežnícky parlament v Kremnici*“ (Kremnica) venovalo vzdelávaniu mládežníckych lídrov. Cieľom bolo aj založenie Mestského mládežníckeho parlamentu v Kremnici a nadviazanie na tradíciu mládežníckeho aktivizmu v meste.

Koľko peňazí sa využilo?

V rámci troch výziev programu ADAM 2 Ministerstvo školstva Slovenskej republiky podporilo 95 úspešných žiadateľov o dotáciu celkovo sumou 15 796 100 SKK (524 334,46 €), pričom z toho šesť subjektov, z dôvodu krátenia poskytnutej dotácie, túto odmietlo v celkovej hodnote 1 263 000 SKK (41 923,91 €).

INFORMAČNÉ CENTRÁ MLADÝCH

V rámci programu ADAM 2 bola špecifická výzva **ADAM 2/2/2008** určená na **podporu informačnej a poradenskej činnosti pre mladých ľudí** a jej cieľmi bola:

- podpora prístupu mladých ľudí k informáciám prostredníctvom kvalitných informačných a poradenských služieb;
- podpora nových foriem poskytovania informačných a poradenských služieb;
- vznik nového informačného centra mladých;
- zapojenie mladých ľudí do tvorby informácií.

Dosahovanie daných cieľov sa uskutočnilo budovaním nových centier, resp. zabezpečením činnosti už existujúcich, ako aj nadväzovaním spolupráce s ostatnými subjektmi, ktoré sa venujú problematike mládeže, školami a miestnymi samosprávami.

Informačné centrá mládeže zabezpečujú predovšetkým informácie a poradenstvo pre mladých ľudí bezplatne poskytované v týchto oblastiach:

- informačný a pracovný servis;
- vzdelávanie;

- cestovanie;
- ubytovanie;
- informácie o jednotlivých krajinách;
- voľný čas, letné tábory, dobrovoľníctvo;
- kontakty na odborníkov v oblasti odborného poradenstva;
- občan a spoločnosť;
- Európska únia;
- negatívne javy, rasizmus, xenofóbia, drogy, alkohol, homosexualita, AIDS a prevencia;
- informácie o právach občana – Združenie slovenských spotrebiteľov;
- Samospráva;
- poradenstvo pri písaní životopisov, žiadostí, sťažností.

Iné služby:

- práca s PC, kopírovanie, tlač, internet;
- odborné poradenstvo poskytované v týchto oblastiach: právne, psychologické, sexuologické a ekonomické.

K existujúcim Informačným centrá mladých (Humenné, Levice, Martin, Tvrdošín, Partizánske, Poprad, Prievidza, Snina, Topoľčany, Veľký Krtíš, Banská Bystrica a Banská Štiavnica) sa pridali nové v mestách Hanušovce nad Topľou, Holíč, Lutilla, Považská Bystrica, Zvolen, Plavecký Štvrtok, Čadca a Púchov.

Hlavnou cieľovou skupinou pre Informačné centrá mladých sú ľudia vo veku od 15 do 30 rokov. Svoje ciele centrá dosahovali zabezpečením bezplatného prístupu k informáciám a poradenstvu, ktoré umožňuje lepšie rozhodovanie mladých ľudí, orientáciu v informáciách a ich využívanie a cielené vyhľadávanie, ako aj získavanie nových skúseností v daných oblastiach pre sebarealizáciu. Centrá tiež poskytovali pomoc mladým ľuďom s nedostatkom príležitostí hľadajúcim rady v oblasti financií a v oblasti umiestnenia v zamestnaní. Špecifickým cieľom Informačných a poradenských centier je participácia mladých ľudí na živote v obci, dobrovoľníctvo a výchova k ľudským právam. Týmto témam sa informačné centrá mladých venujú prevažne na pravidelných stretnutiach s mladými ľuďmi, organizovaním workshopov na dané témy a zapájaním miestnych samospráv do ich aktivít. Svoju činnosť medializujú a vydávajú letáky a propagačné materiály.

Komu môžu ICM pomôcť?

Na prehľadnenie počtu podporených projektov v rámci programu ADAM 2 uvádzame tabuľku:

VÝZVA	TERMÍN	PRIJATÉ ŽIADOSTI	PODPORENÉ ŽIADOSTI
ADAM 2/1	17. 12. 2007	192	33
ADAM 2/2 – info	17. 12. 2007	29	20
ADAM 2/3	17. 03. 2008	156	34
ADAM 2/4	16. 06. 2008	86	28
SPOLU		463	115

Čo je cieľom „trojky“?

„Trojka“ bola určená na podporu sieťovania subjektov, zastupiteľských štruktúr na národnej a krajskej úrovni a jej cieľom bolo predovšetkým zabezpečiť činnosť organizácií pracujúcich v oblasti práce s mládežou, ktoré združujú menšie subjekty v regióne a metodicky ich zabezpečujú za účelom dosiahnutia vyššej profesionality práce s mládežou a neformálneho vzdelávania.

V rámci tejto výzvy bolo podporených osem subjektov, z čoho bolo šesť krajských rád mládeže a dve národné strešné organizácie Rada mládeže Slovenska a Združenie informačných a poradenských centier mladých (ZIPCeM).

Kto bol v rámci programu ADAM 3 podporený?

Hlavný cieľ výzvy Regionálne rady mládeže v Bratislavskom, Nitrianskom, Trnavskom, Trenčianskom, Žilinskom a Prešovskom kraji dosahovali najmä pomocou metodických, poradenských, koordinačných činností, neformálneho vzdelávania a servisu pre členské organizácie, participácie na miestnej a regionálnej úrovni. Za účelom dosiahnutia vytýčených cieľov subjekty organizovali aktivity na zvýšenie spolupráce samospráv s ich členskými organizáciami na regionálnej a krajskej úrovni, ako aj aktivity na zvýšenie mediálnej podpory a vybudovania internetových portálov. Vytvárali podmienky pre vznik a rozvoj

Ako sa dosahovali ciele výzvy?

malých organizácií v regiónoch, ktoré sa venujú práci s deťmi a mládežou a poradenstvu v oblasti získavania finančných prostriedkov z rôznych grantových programov za účelom efektívneho a cieleného financovania ich aktivít zameraných na neformálne vzdelávanie mládeže v regióne. Posilňovanie štruktúrovaného dialógu medzi organizáciami tretieho sektora a mladými ľuďmi na krajskej úrovni cielené vytvára podmienky pre rozvoj participácie mladých ľudí. Regionálne rady mládeže sú na krajskej úrovni profesionálnymi organizáciami zameranými na podporu záujmov ich členských organizácií. Na národnej úrovni je takouto organizáciou Rada Mládeže Slovenska, ktorá zabezpečuje už uvedené činnosti na národnej úrovni pre svojich členov, ktorými sú aj Krajské rady mládeže.

Cieľovou skupinou sú členské organizácie, deti a mládež všeobecne, lokálna a regionálna samospráva a ďalšie organizácie tretieho sektora, napr. nadácie.

Špecifickým subjektom podporeným v rámci tejto výzvy je Združenie Informačných a poradenských centier v Slovenskej republike, ktorého hlavným cieľom je koordinovanie siete Informačných centier mladých pôsobiach na území Slovenskej republiky, ich metodické a odborné usmerňovanie, tvorba informačných materiálov jednotných pre celé územie Slovenskej republiky a ich distribúcia, zabezpečovanie školení a seminárov pre konzultantov a pracovníkov pôsobiach v oblasti informácií pre mládež, kompletný informačný a poradenský servis.

Svoje ciele ZIPCeM uskutočňuje pomocou vytvorenia spoločnej metodiky pre Informačné a poradenské centrá mládeže v regiónoch, koordináciou ich aktivít a činnosti a podporou ich jednotnej činnosti v podobe poskytovania jednotných informačných a propagačných materiálov, organizovania pravidelných školení a odborných seminárov za účelom zvýšenia profesionality práce Informačných centier mladých a zabezpečenia dostatočnej odbornosti ich konzultantov a vytvorenia spoločného internetového portálu.

Prostredníctvom ADAMa sa podarilo vnieť do financovania organizácií pracujúcich s deťmi a mládežou systém, ktorý je nástrojom štátu na uplatňovanie politiky voči deťom a mládeži. V prvom roku jeho fungovania sa podarilo podporiť subjekty, ktoré robia aktivity pre deti a mládež, poskytujú im informačno-poradenské služby a rozvíjajú systematickú prácu s deťmi a mládežou prostredníctvom neformálneho vzdelávania.

V oblasti systematickej práce s deťmi a mládežou bolo úspešných 22 organizácií, ktoré majú spolu 50 476 členov. Tieto subjekty boli celkovo podporené sumou 59 139 301 SKK (1 963 065 €), čo je v priemere 1 172 SKK (38,9 €) na jedného člena. Pomocou tejto čiastky uskutočnili 61 700 rôznych aktivít a podujatí, ktoré boli určené nielen pre ich členov, ale aj iným deťom a mládeži z regiónov, v ktorých pôsobia.

V rámci projektovej činnosti zameranej na rozvoj práce s deťmi a mládežou zorganizovalo 89 združení a neziskových organizácií aktivity na rozvoj nových vedomostí a zručností mladých ľudí pomocou neformálneho vzdelávania v oblasti prioritných tém ADAMa. Subjekty boli podporené celkovou sumou 14 533 100 SKK (482 411 €), čo umožnilo zapojiť 135 725 mladých ľudí do procesu neformálneho vzdelávania.

Informačnú a poradenskú činnosť pre deti a mládež poskytovalo 20 Informačných centier mladých, ktoré boli podporené spolu čiastkou 6 500 00 SKK (215 760 €). V roku 2008 Informačné centrá mladých poskytli svoje služby celkovo 36 583 mladým ľuďom a organizovali alebo spoluorganizovali 8 372 otvorených podujatí.

V rámci podpory sieťovania subjektov pracujúcich s deťmi a mládežou získali dotáciu 2 strešné organizácie, ktoré sieťujú subjekty na národnej a 6 organizácii na krajskej úrovni. Pomocou dotácie v celkovej výške 10 300 000 SKK (341 897 €) organizovali vzdelávacie aktivity, ktorých sa zúčastnilo 471 zástupcov z ich členských organizácií, 907 nečlenov a 393 dobrovoľníkov. Zapojením nečlenov a dobrovoľníkov do aktivít sa zvýšil počet členských organizácií na 199.

**Aké sú ciele
ADAMa do
budúcnosti?**

Cieľom ADAMa do roku 2013 je neustále zvyšovanie počtu zapojených mladých ľudí do procesu neformálneho vzdelávania v oblasti výchovy k ľudským právam a participácie, zvyšovanie počtu dobrovoľníkov pracujúcich s deťmi a mládežou a zvyšovanie kvality informačnej a poradenskej činnosti pre deti a mládež.

